

Kółko 12.1 - potęga teorii potęgi punktu

Teoria

1. **Definicja 0.1** Niech będzie dany okrąg o i punkt A . Niech prosta k przechodzi przez punkt A i przecina okrąg o w punktach B i C . Wtedy **potęgą punktu A względem okręgu o** nazywamy iloczyn $AB \cdot AC$, jeżeli punkt A leży na zewnątrz okręgu i $-AB \cdot AC$, jeżeli leży on wewnątrz. Iloczyn ten jest niezależny od wyboru prostej k !
2. Jeżeli A leży na zewnątrz okręgu o , potęga punktu A względem o jest równa $|AD|^2$, gdzie AD to styczna do okręgu o , przechodząca przez A . Potęga ta jest więc też równa wtedy $|AO|^2 - r^2$. Ogólniej potęga A względem o jest **zawsze** równa $|AO|^2 - r^2$. Zauważmy, że punkty leżące na okręgu mają potęgę równą 0.
3. Przyda się też poczciwy Pitagoras :]
4. Punkty A, B, C leżą na prostej k w tej kolejności, a punkty A, D, E leżą na prostej l w tej kolejności ($k \neq l$). Jest $AB \cdot AC = AD \cdot AE$, wtedy i tylko wtedy, gdy punkty B, C, D, E leżą na jednym okręgu.

Zadania łatwiejsze

1. Udowodnij, że dla danego okręgu o wszystkie punkty mające potęgę względem o równą p (p -stała) leżą na jednym okręgu o środku w o .
2. Udowodnij, że dla punktu A leżącego wewnątrz okręgu o definicja potęgi jest prawidłowa (tj. faktycznie iloczyn nie zależy od prostej).
3. Udowodnij to samo dla punktu leżącego na zewnątrz okręgu.
4. Punkty E, F leżą na bokach AC, AB trójkąta ABC odpowiednio. Odcinki BE i CF przecinają się w M i zachodzi $MB \cdot ME = MC \cdot MF$. Udowodnij, że zachodzi $AE \cdot AC = AF \cdot AB$. (źródło - staszic)
5. Okrąg o jest styczny do prostej k w punkcie D . Cięciwa AB tego okręgu jest równoległa do k , punkt C leży na k , odcinki AC i BC przecinają okrąg o w punktach E i F (różnych od A, B) odpowiednio. Udowodnić, że prosta EF przecina k w środku odcinka CD . (źródło - staszic)
6. Sześciokąt wypukły $ABCDEF$ spełnia warunki $AB = BC, CD = DE, EF = FA$. Udowodnij, że wysokości trójkątów BCD, DEF, FAB , opuszczone z wierzchołków C, E, A przecinają się w jednym punkcie. (źródło - staszic)

Zadania trudniejsze

1. **Definicja 0.2** Dane są 2 okręgi o różnych środkach. Osią potęgową dwóch okręgów o_1, o_2 nazywamy zbiór punktów mających równe potęgi względem o_1 i o_2
Udowodnij, że ten zbiór jest prostą prostopadłą do prostej łączącej środki tych okręgów. Wskazówka: spróbuj rzutować dowolny punkt na prostą i trochę podanalizować.
2. Dane są okręgi o_1, o_2, o_3 , takie, że $o_1 \cap o_2 = \{A, B\}$, $o_2 \cap o_3 = \{C, D\}$, $o_3 \cap o_1 = \{E, F\}$, to proste AB, CD, EF albo są wszystkie równoległe, albo przecinają się w jednym punkcie.